

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2022

RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet	3
Organisation	4
2022 ett framgångsår	6
Detta är RST	25
Förtroendevalda	26

1 Kunskapsspridning och kulturbärande	7
Bidrag till ideella miljöorganisationer	7
Hemträdgården	9
Rådgivningen	10
Trädgårdsspanarna	11
Grönt Kort i frukträdsbeskränning	11
Tusen Trädgårdar	12
Hållbar kunskap	12
Barn och unga	13
Zonkartan för odlingszoner	13
Äpplets dag	13
2 Samverkan och utveckling tillsammans med föreningarna	14
Medlemmar	14
Utmärkelser	16
Aktivitetsbidrag	16
Nordiska Trädgårdar	17
Trädgårdens eldsjäl	17
Vilket lyft med en ny hemsida	18
Sommarmötet 2022	20
Aktiviteter i föreningarna	20
3 Utveckling av organisationen – internt arbete	23
Riksförbundets strategi 2023–2033	23
Digitala mötesrum	23
90-konto, styrdokument och Givas kvalitetskod	23
4 Samhällsnytta och påverkansarbete	24
Vårt arbete i och genom FOR	24

© 2023 Riksförbundet Svensk Trädgård

Riksförbundet Svensk Trädgård
Box 2966
187 29 Täby
08-792 23 40
svensktradgard.se

FOTO Inger Ekrem och RST om inget annat anges
OMSLAGSBILD Trädgård i Visby, Foto Inger Ekrem
FORM Charlotta Rahm

Verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll
Plusgiro 900601-6
Bankgiro 900-6016

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Ordföranden har ordet

NU HAR VI TAGIT OSS AN FRAMTIDEN! Fullmäktige 2022 beslutade enligt styrelsens förslag att det var dags att staka ut RST:s framtid och sätta en längre strategi. Efter pandemin rådde stor ovisshet kring vad som skulle hända. För vissa föreningar hade pandemin inneburit en nystart, för andra hade aktiviteterna helt avstannat och medlemsantalet dalat. Det gav förbundets styrelse en anledning att på ett brett och inkluderande sätt engagera förbundets medlemmar, föreningsstyrelser, medarbetare, förbundsstyrelsen och andra grupperingar i arbetet i det som vi kallat Framtidsarbetet för Svensk Trädgård. Under två år har vi arbetat med stor entusiasm för att ta fram förslag på en 10-årig strategiplan, samt en ny modell för verksamhetsplaner över två år. Genom gemensamma workshops live, och flertalet digitala möten utifrån fyra arbetsområden – förening, kunskap, ekonomi och barn – jobbade styrelsen i tätt samarbete med kanslipersonalen.

STORT MEDLEMS- OCH FÖRENINGSENGAGEMANG. Via medlemsundersökningar, uppmaningar i Composten och workshop på förbundsstämman 2022, har hundratals medlemmar deltagit på olika sätt i arbetet. Idéer, goda exempel från eldsjälar, konstruktiv kritik från erfarna föreningsombud har samlats in och granskats. Det har letats smarta lösningar hos andra internationella trädgårdsförbund. 2022 var året vi slutförde det arbete som presenteras vid Fullmäktige 2023. Vi har gjort en omvärldsanalys och observerat det förändrade

beteende vi ser kring oron för klimatförändringar, ekonomi, och ohälsa bland barn och vuxna. All inhämtad information har gett nya infallsvinklar för oss och vi på RST kan erbjuda lösningar på flera samhällsproblem och bidra till att uppnå delmål inom Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Trädgårdsråd och trovärdig kunskap är det vi kan erbjuda på alla plan i vårt förbund, från riksnivå genom hemsida, *Hemträdgården*, rådgivare, mässor, ner till medlemsnivå där vi hjälper varandra. Men vi kan även vända på det – och starta från medlemsnivå för att lyssna in behoven och suga upp all erfarenhet som finns ute i landet, och förmedla det uppåt och utåt till fler. Vår styrka och unicitet är just vårt föreningsliv! Att träffas och utbyta erfarenheter är oslagbart. Att vi dessutom överför vår kunskap till nästa generation, när vi umgås över åldersgränserna är nyckeln till framtiden.

SVENSK TRÄDGÅRD SKA TA LEDARTRÖJAN. Att ta ledartröjan och fortsätta arbetet med att skapa en hållbar trädgårdskultur i fokus är helt självklart. Även om vi ser utmaningar, ser vi även enorma möjligheter med trädgårdsliv och fritidsodling. Vi kommer framgent att initiera påverkansarbete, som ger ringar på vattnet. Och framför allt skapa förutsättningar för kommunikation mellan föreningarna. Lyfta föreningslivets fördelar! Några utmaningar kommer att lösas

Fortsatt arbete med att skapa en hållbar trädgårdskultur är i fokus!

i samverkan inom FOR med Koloniträdgårdsförbundet och andra systerorganisationer. RST har, som den stora organisation vi är, mycket inbyggd kraft och energi som vi kan använda till att skapa engagemang med andra. Medlemmarna signalerar att medlemskapet i RST är viktigt för att påverka och driva på hållbara lösningar. Tillsammans odlar vi framtiden!

Karina Brozinic, ordförande
Riksförbundets Svensk trädgård

ORDFÖRANDE HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Organisation

STYRELSEN. Styrelsen har haft sex protokollförda möten varav tre digitala; den 16 februari, 9 april, konstituerande möte efter fullmäktige den 10 april, 21 maj, 16 augusti och 19 november. Styrelsen deltog även i en strategiworkshop 18 november tillsammans med kanslipersonalen.

På Fritidsodlingens Riksorganisation (FOR) vinterkonferens medverkade tidigare styrelseledamot Ingrid Åkesson som avgick vid årets fullmäktigemöte. Ingrid har förbundets fortsatta förtroende att representera RST i FOR fram till nästa representantsskapsmöte. Ingrid har medverkat på FOR:s samtliga styrelsemöten. Styrelsemedlemmar har utöver ordinarie styrelsemöten även medverkat på möten och arbetsgrupper inom ledamöternas specifika ämnesområden. Tidigare styrelseledamot Inger Palmstierna har representerat Riksförbundet i Elitplantstationens styrelse.

Styrelsen har vidare medverkat på mässan Nordiska Trädgårdar och vid årets sommarmöte på Gotland.

FULLMÄKTIGE. Fullmäktige hölls i Sickla på Hotell Tapetfabriken. Röstberättigade antal ledamöter var 31 st., samt 7 st. styrelsemedlemmar. Tolv personer medverkade med förslags- och yttranderätt. Möjligheten gavs att medverka via videolänk. Tio personer var med via Zoom. Fullmäktigemötet beslöt om oförändrad medlemsavgift 2024 mot 2023.

Fullmäktige beslutade att i enlighet med valberedningens förslag välja Karina Brozanic, Malmö, till förbundets styrelseordförande på två år, samt välja Catharina Kihlström Lexén, Göteborg till vice ordförande på ett år. Vidare valdes Helena Karlén, Lomma, till ledamot på två år (nyval), Gertrud Larsson, Olofström, till ledamot på två år (nyval), Jenny Svensgård, Lidhult, till ledamot på två år (nyval), Åsa Wennström, Uppsala, till ledamot på ett år (fyllnadsval efter Anton Sundin) och André Strömquist, Falun, till ledamot på två år (omval). Som ordinarie internrevisor valdes Tuula Ranebäck, Huddinge-Botkyrka, om på ett år Ann-Christine Svensson, Västerås Trädgårdssällskap, till revisorssuppleant på ett år (omval).

Förbundets auktoriserade revisor är Felicia Krusell, revisionsbyrå RSM Stockholm AB.

VALBEREDNING 2022. Tomas Lagerström, Uppsala Trädgårdssällskap (sammankallande), Anette Thomason, Skånska Trädgårdsföreningen och Gunilla Berglund, Södra Dalarnas Trädgårdsförening, valdes på ett år under årets fullmäktige.

FORTSATT DIGITALA MÖTEN

Både kansli och styrelse har under året hållit digitala och hybrida möten både internt och med samarbetsparter vilket underlättar arbetet och minskar både res-tid, kostnad och klimatpåverkan.

FIRMATECKNARE. Firmatecknare har under året varit ordförande Karina Brozanic och förbunds-direktör Inger Ekrem.

KANSLIPERSONAL. Följande personer har varit anställda 2022: Inger Ekrem, förbunds-direktör; Anna-Karin Fallheden, kommunikatör; Christina Säll, *Hemträdgårdens* redaktör; Lise-Lotte Björkman, trädgårdsrådgivare; Henrik Bodin, trädgårdsrådgivare; Sanna Friberg, organisationssekreterare och Jessica Linderot, organisationssekreterare. Alla arbetar inte heltid,

ARBETSMILJÖARBETE

Riksförbundet Svensk Trädgård ser arbetsmiljöarbetet som viktigt i att kunna bedriva en framgångsrik verksamhet. Genom att kunna kombinera hemmakontor med arbete på kansliet ställer det nya krav på oss som arbetsgivare att följa upp personalens arbetsmiljö enligt föreskrifterna om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Vi ser ständigt över förbättringar för den fysiska arbetsmiljön i form av ergonomi och har även kopplat in företagshälsovårdens experter.

Humle och holkar

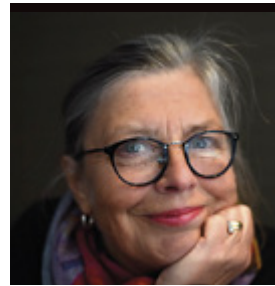
ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

INGER EKREM
Förbundsdirektör

ANNA-KARIN FALLHEDEN
Kommunikatör

CHRISTINA SÄLL
Redaktör Hemträdgården

LISE-LOTTE BJÖRKMAN
Trädgårdsrådgivare

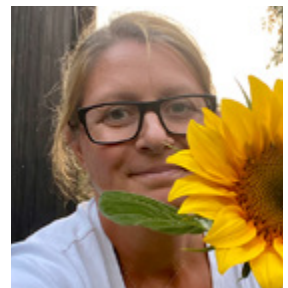
HENRIK BODIN
Trädgårdsrådgivare

SANNA FRIBERG
Organisationssekreterare

JESSICA LINDEROT
Organisationssekreterare

BIBBI BONORDEN
Projektledare

sammanlagt uppgår tjänsterna till 5,2 heltidstjänster.

Kansliet har även haft hjälp på timbasis vid större arbetsansamlingar samt anlitat vikarie vid längre sjukskrivningar, samt haft en praktiskt som hjälpt till vid olika projekt.

Utöver RST:s egen personal har tidsbestämda projektanställningar, som helt eller delvis har finansierats av FOR, varit anställda genom RST. Bibbi Bonorden 100 procent samt under tidsbegränsad projekt 30 procent, Henrik Bodin och under

projektet Klimatsmart trädgård, Katarina Löof och Andrea Koshiba.

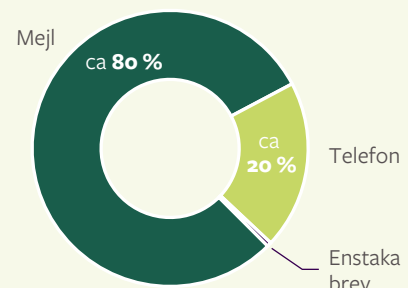
KANSLIARBETE. Kansliet har varit bemannat på daglig basis och personalen har även under 2022 valt att arbeta vissa dagar hemifrån och då varit uppkopplade digitalt. Kansliet har haft regelbundna möten under året, redaktionsmöte samt möten kring hemsidan, mäsas, barnprojekt med mera. För personal som arbetar på distans vid mötestillfället finns möjlighet att medverka digitalt.

BOKFÖRING OCH EKONOMI. Bokföringsbyrån Hägern har ansvarat för löpande bokföring, betalning av fakturor, utbetalningar av löner och bidrag samt kontering av dessa. Byrån gör även bokslutet. Sanna Friberg hanterar medlemsavgifter och ansvarar för fakturering och filöverföring kopplat till medlemsregistret. Förbundsdirektör Inger Ekrem har det övergripande ansvaret, hanterar utbetalningar, bevakar verksamheten gentemot budget samt rapporterar till styrelsen. ■

MEDLEMSAVGIFTER

	2021	2022	2023	2024
Föreningsmedlemmar	250	275	275	275
Enskilt anslutna medlemmar	315	340	340	340
Hushållningssällskap	715	740	740	740
Studenter	250	275	275	275

KONTAKT MED MEDLEMSERVICE

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

2022 ett framgångsår

Övergripande verksamhet

Den övergripande verksamhet som finns upptagen i våra stadgar täcker tre områden:

- att vårda och värva medlemmar och föreningar för att med ökade medlemstal stärka organisationens inflytande.
- att ytterligare förbättra vår kunskapsförmedling, kommunikation och service.
- att öka kännedomen om organisationen och dess verksamhet.

Verksamhetsberättelsen följer den lagda verksamhetsplanen antagen på fullmäktigemötet 2022 och presenteras utifrån fyra huvudområden:

Vatten – en ändlig resurs. Foto iStock

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Kunskapspridning och kulturbärande

Vi framhåller trädgårdens betydelse för hela samhällets utveckling där vi tar initiativ för att påverka myndigheter, företag och andra organisationer. Vi arbetar för att höja de privata trädgårdarnas status i samhället och lyfta kunskapen om privatträdgårdens betydelse. Som kulturbärare vill förbundet väcka intresse för, samt bevara trädgårdskultur och odlingskunskaper och förmedla dessa över generationer.

PRESSMEDDELANDEN UNDER ÅRET

Svensk Trädgårds eldsjäl

Över 4200 unika trädgårdar att besöka under Tusen trädgårdar

2022 års trädgårds-medaljer utdelade av RST

Digital zonkarta förenklar för trädgårdsälskare att välja rätt växter

Fokus

- Förvalta och utveckla de redan framarbetade kanalerna
- Verka för ett hållbart, hänsynsfullt odlande och uppfyllande av de nationella miljömålen
- Främja kunskapsöverföring till barn och unga – vår kommande generation
- Utöka vår kunskapsbank

Bidrag till ideella miljöorganisationer

Inför 2022 sökte förbundet och fick organisationsbidrag för ideella miljöorganisationer från Naturvårdsverket. Detta organisationsbidrag delas ut till ideella miljöorganisationer, som bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen och kan gå till löpande verksamhet, till exempel till kostnader för kansli, administration eller anställda. Riksförbundet har tack vara bidraget kunnat ytterligare förstärka sitt miljö- och klimatengagemang. Vi har kunnat utveckla vår hemsida till att bli en bra plattform för att nå ut med kunskap om hållbar odling och miljöhänsyn i trädgården.

2022 har vi fokuserat på vatten samt biologisk mångfald. Insatserna var att inspirera trädgårdsägare att göra sina trädgårdar mer gynnsamma för allt levande. Vi arbetade även med att öka allmänhetens medvetenhet om hur man ska hantera sitt regnvatten och ta till vara

på detta samt öka medvetenheten om invasiva främmande arter och det hot de utgör. Under året tillkom även ett fokusområde med koppling till det nationella miljömålet **En giftfri miljö** då flera odlare fick sina växter förgiftade och odlingsjordar förstörda när de gödslat med organisk växtnäring.

Förbundet sprider kunskap genom artiklar, information, arrangemang, föreläsningar, rådgivning och kurser. Vi arbetar för att öka kunskapen om hållbar odling och biologisk mångfald och därmed medverka till uppfyllnad av de nationella miljö kvalitetsmålen.

Vår nya hemsida har blivit en plattform för att publicera artiklar, filmer och faktablad om hållbar odling som kan nå ut till såväl föreningar, medlemmar som allmänheten. ■

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Trädgårdsvänner

TRÄDGÅRDENS KLIMATNYTTA.

Idén till projektet, *Trädgårdens klimatnytta och betydelse för biodiversiteten* startade när den brittiska trädgårdsorganisationen, The Royal Horticultural Society, RHS gav ut rapporten: *The RHS Sustainable Strategy – Net positive for nature and people by 2030*. I den brittiska rapporten beskrivs ett ambitiöst mål att öka hållbarheten för trädgårdsodling ur olika synvinklar.

I delen som behandlar hållbarhet ur ett miljöperspektiv presenteras bland annat värden för hur mycket kol som lagras in i olika typer av trädgårdsvegetation. Växters inlagring och lagring av kol i biomassa och mark är en viktig faktor i kampen mot växthuseffekten och möjligheten att maximera inlagringen och på så vis minimera trädgårdars klimatpåverkan är intressant och potentiellt viktig.

Riksförbundet Svensk Trädgård beviljades projektstöd från Naturvårdsverket och inledde arbetet med projektet hösten 2022. Syftet med projektet var att undersöka om det går att använda de värden RHS tagit fram för att uppskatta kolinlagringen även för svenska förhållanden direkt eller om motsvarande värden eller modeller i nuläget kan tas fram. Under november 2022 genomförde RST enkätundersökning inom ramen för projektet. Målet med enkätstudien var att kunna uppskatta vad och hur mycket som växer i de svenska trädgårdarna för att på sikt kunna räkna ut hur mycket trädgårdarna faktiskt bidrar till att minska mängden koldioxid i atmosfären genom att binda in den i växtlighet och i marken. Vi passade även på att skapa en bild över trädgårdsägares motivation till att göra miljö- och klimatåtgärder i den egna trädgården. Med ökad insikt och kunskap är vår ambition, att med information och rådgivning få fler trädgårdsägare att öka de biologiska kolsänkorna och den biologiska mångfalden i den enskilda trädgården. Enkäten fick totalt 10 262 svar där 72 procent har svarat på hela enkäten, vilket motsvarar 7 961 trädgårdar.

Riksförbundet Svensk Trädgårds förhoppning är att resultatet från förstudien ska inspirera myndigheter, forskare och studenter att arbeta vidare med frågan. Då vi är övertygade om att över 3,2 miljoner trädgårdsägare kan göra skillnad. Projektet avslutades i februari 2023. ➔ Broschyren är tryckt men finns även att läsa på hemsidan. ■

ENKÄT TRÄDGÅRDENS KLIMATNYTTA

Totalt

10262

svar

72% = 7961

trädgårdar svarade på hela enkäten.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapsspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Hemträdgården

Hemträdgården utkom under året med sex nummer om vardera 68 sidor. Swartling & Bergström Media AB har haft ansvaret för annonsförsäljningen. Annonsintäkterna har i princip varit oförändrad från förra året från 447 000 kronor till 446 000 kronor. Antal bilagor under 2022 var 3 stycken. *Hemträdgården* behåller sin status som en attraktiv tidning att annonsera i.

Hemträdgården skulle ha tryckts på UPM Sol Matt, men en långvarig strejk på det finska pappersbruket gjorde att detta papper inte fanns att tillgå. *Hemträdgården* trycktes därför på ett dyrare svenskt papper, Arctic Matt i nummer 1 och 2. Nr 3 är tryckt på UPM Sol Matt. Till nr 4 erbjöds vi samma pris på det svenska pappret Arctic Matt som för UPM Sol Matt, därför valdes det förstnämnda till nr 5 och 6. En kraftig höjning av papperspriset skedde mellan nr 2 (utkom 25 mars) och nr 3 (utkom 27 maj). Under året ökade tryckkostnaden med 28 procent mot budgeterad.

Chefredaktör och ansvarig utgivare är Christina Säll. Representeranter i styrelsen för tidningen är redaktionsråd André Strömquist och Karina Brozinic. I tidningens idéråd ingår Lise-Lotte Björkman

och Henrik Bodin. Idérådet har även biståtts av Inger Ekrem.

Tidningens formgivning görs av Lasse Mellquist Layout HB. Tidningen trycks hos Ljungbergs Tryckeri AB i Klippan, som producerar miljöanpassade trycksaker och *Hemträdgården* är miljömärkt med *Svanen*. Tidningen distribueras av Postnord och märks med *Klimatekonomisk Posttidning* de gånger som vi har full kontroll över produktionen, det vill säga de gånger ingen bilaga medföljer tidningen. Upplagan kontrolleras av TS-statistik med den förenklade redovisningen. *Hemträdgården* går även att läsa digitalt för våra medlemmar på svenskträdgard.se/hemträdgården.

Hemträdgården vill på ett lustfyllt sätt inspirera läsarna att odla sin trädgård, att göra rätt saker i trädgården för att främja biologisk mångfald och gynna biodiversitet och minska trädgårdarnas miljöpåverkan. Under året har tidningen haft många artiklar med växtporträtt däribland funkia, fuchsia, nordliga rosor, dahlia, syrener som gynnar mångfald av insekter i trädgården, odling av olika grönsaker, göra egen odlingsjord samt artiklar om beskärning. En hel del av tidningens artiklar har

Särtrycket Växter för torra lägen

VÄXTER FÖR TORRA LÄGEN

Nytt särtryck av Torsten Wallin. Bra artiklar blir bra särtryck. Klimatförändringarna pågår och delar av landet får ett torrare klimat. För att fortsatt kunna skapa en vacker trädgård erbjuder särtrycket ett urval av trädgårdsväxter som är anpassade för ett torrare klimat.

Särtrycket omfattar 56 sidor och består av artiklar hämtade ur *Hemträdgården* från år 2011 till och med 2022. Artiklarna är skrivna av Torsten Wallin med förord av Christina Säll.

lyft exempel på hur man kan ta till vara sitt regnvatten, hur man kan främja den biologiska mångfalden i sin trädgård och genom att agera på ett miljö- och klimatsmart sätt bidra till att uppfylla de nationella miljömålen. ■

Hemträdgårdens nummer under 2022

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapsspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Rådgivningen

I dag bedrivs rådgivning via telefon och e-post med många olika och specifika frågor men även frågor som är snarlika och berör samma ämnesområde.

För att nå och för att fler samtidigt skulle kunna ta del av rådgivningen är digital rådgivning ett alternativ. Under 2021 genomfördes ett projekt med digital rådgivning i grupp via zoom, men deltagarantalet blev lågt. Syftet med projektet var att synliggöra både problem och möjligheter vid digitalrådgivning i grupp.

Som uppföljning i år har en enkätundersökning gjorts för att ta reda på hur våra medlemmar vill ta del av vår rådgivning och hur förbundet på bästa sätt kan möta deras önskemål även digitalt. Svar samlades in via upprop i *Hemträdgården* och vid trädgårdsmässor. **Sammantaget svarade 295 medlemmar och 73 procent vill ställa sina frågor via mejl, 38 procent vill kunna ringa och 33 procent kan tänka sig att ställa sina frågor via digitala kanaler.** Man kunde ange flera alternativ.

Vi vet nu mer om hur våra medlemmar vill få sin rådgivning och fortsätter utvecklingen av den digitala parallellt med befintlig rådgivning.

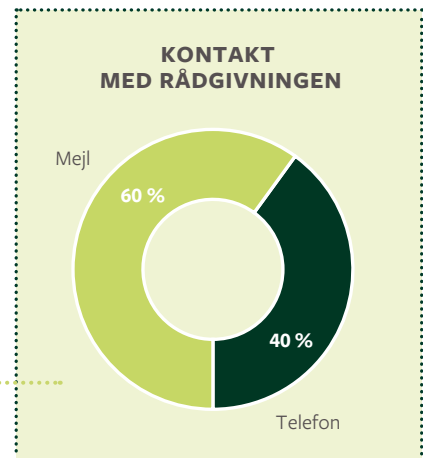
KONTAKT MED RÅDGIVNINGEN.

Rådgivningens huvudsakliga uppgift är att svara på trädgårdsfrågor via mejl och telefon. Under året besvarades uppemot 1 500 enskilda frågor.

Via mejl och nytt formulär på vår hemsida inkommer cirka 60 procent och via telefon cirka 40 procent.

Vanligast är frågor om växtskydd, beskärning och odlingsteknik men bredden är stor. Rådgivningen har ekologisk inriktning. Frågor publiceras i *Hemträdgården*, i FORs frågedatabas och under 2022 började aktuella frågor även publiceras på vår egen hemsida.

Rådgivarna besöker och håller föredrag i våra trädgårdsföreningar. Under året gjordes 8 besök och 5 ställdes in på grund av coronapandemin i början av året, sjukdom och för få anmälda vid ett tillfälle. Föreningar som inte haft besök på

länge prioriteras. Även under andra event, som till exempel trädgårdsmässan, Nordiska Trädgårdar ges trädgårdsråd.

Rådgivarna bidrar även med kunskap/artiklar till varje nummer av tidningen *Hemträdgården*, skriver trädgårdsaktuellt och ger här svar på trädgårdsfrågor av allmänt eller specifikt intresse, samt bidrar med diverse övriga faktatexter. I början av året uppdaterades faktabladet nr 27, *Gödsling med urin*. svenskradgard.se/tradgardsrad. ■

TRÄDGÅRDSRÅDGIVARNAS FÖREDRAG I FÖRENINGARNA 2022

- 7 mars Trädgårdssällskapet Kungsängsliljan
Odlar bär – vanliga arter och bra sortval, Lise-Lotte Björkman
- 27 april Hägersten-Skärholmens Trädgårdssällskap
I huvudet på en trädgårdsrådgivare, Lise-Lotte Björkman
- 2 maj Värnamo Trädgårdsförening
Ät din trädgård, Lise-Lotte Björkman
- 1 juni Nyköpings Trädgårdsförening
I huvudet på en trädgårdsrådgivare, Lise-Lotte Björkman
- 13 september Mariestads trädgårdsförening
Trädgårdsplanering, Lise-Lotte Björkman
- 29 september Gullspångs trädgårdsförening
Vatten i trädgården, Henrik Bodin
- 18 oktober Alvesta trädgårdsförening
Vatten i trädgården, Henrik Bodin
- 19 oktober Växjö trädgårdsförening
Trädgårdsdrömmar, Lise-Lotte Björkman

Henrik Bodin och Lise-Lotte Björkman.
Foto Anna-Karin Fallheden

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Samla regnvatten!

Trädgårdsspanarna

Klimatet förändras och såväl skyfall som torrperioder blir vanligare. Att använda dricksvatten till automat- och slangbevattning i trädgården är ibland till och med förbjudet i vissa kommuner under vissa perioder. Men hur långt kan den naturliga nederbörden räcka om vi samlar in regnvattnet?

I årets trädgårdsspaning har deltagarna beräknat hur mycket regnvatten de skulle ha kunnat samla från alla sina tak på tomten, stora som små, utifrån säsongsnederbörden maj–augusti. Regnmängden och takens planarealer mättes och den hypotetiska vattenmängden räknades fram. Sedan fick man göra en bedömning hur långt denna mängd skulle ha räckt i den egna trädgården och till växter/odlingar

man vanligen behöver bevattna i trädgården.

För ungefär 80 procent av spanarna skulle regnvattnet gott och väl räckt till och många skulle ha kunnat bevattna mer än de gör idag om allt vatten tagits tillvara. Här finns en resurs vi kunde bli bättre på att förvalta även om det i praktiken inte alltid är så lätt att samla in och sedan lagra regnvattnet. De flesta spanare samlar redan in regnvatten i viss omfattning, men de blev ändå förvånade över hur mycket de optimalt kunde ha haft tillgång till sommaren 2022. Även ett litet tak bidrar. Totalt gjordes 96 enskilda spaningar.

Denna och tidigare spaningar hittas på → svensktadgard.se/aktiviteter/tradgardsspanarna/ ■

Grönt Kort i fruktträdsbeskrning

Varje år sedan 1999 har Riksförbundet Svensk Trädgård utbildat privatpersoner och små företagare i kunskapen att beskära fruktträd.

2022 var det 16 personer som gick grundkursen på totalt 80 timmar. Till de som är utbildade sedan tidigare erbjöds det två fortbildningskurser. En kurs handlade om beskärning av vinrankor och det var 23 deltagare. Den andra kursen skulle handlat om skötsel av Medelhavsväxter, den blev tyvärr inställd på grund av för få deltagare.

Riksförbundet Svensk Trädgård har från början värnat om fruktträdens betydelse i hemträdgården både som kulturbärare, producent av mat och som en viktig del av den biologiska mångfalden i kulturlandskapet. För att ett fruktträd ska kunna leva länge och ge bra skörd behöver det skötas på bästa sätt.

För att sprida kunskap om rätt skötsel och underhåll av fruktträd startades beskärningskursen Grönt kort. Syftet med kursverksamheten är att sprida kunskap och att fruktträd runt om i Sverige ska skötas på ett förträdet riktigt sätt. Målet är att de som går kurserna praktiserar kunskapen i hemträdgårdar runt om i Sverige.

Grönt Kort
Fruktträdsbeskrare certifierad av
RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Tusen Trädgårdar

Det var många som valde att visa upp sin trädgård under Tusen Trädgårdar den 3 juli 2022.

Över 770 trädgårdsägare hade anmält sin trädgård till Tusen Trädgårdar, med samtliga kolonilotter hos koloniföreningarna inräknat var det närmare bestämt över 4 200 unika trädgårdar som medverkade. Mängder med besökare och entusiastiska trädgårdsägare samlade hela trädgårds Sverige under en engagerande kunskapsdag fylld med gemenskap och folkbildning. Detta gör Tusen Trädgårdar till Sveriges och kanske Nordens största trädgårdsvisning.

Arrangemanget når ut till allt fler och uppmärksammas i media. Hemsidan har haft ökad trafik under våren i och med att anmälan

öppnade och speciellt i samband med visningsdagen den 3 juli. Tusen Trädgårdar genomförs av huvudarrangörerna Riksförbundet Svensk Trädgård, trädgårdsjournalist Gunnel Carlson och Studieförbundet.

Samarbetspartners och sponsorer för Tusen Trädgårdar 2022 var Sällskapet Trädgårdsamatörerna, Fritidsodlingens Riksorganisation (FOR), Rikare trädgård och Impecta Fröhandel. ■

Hållbar kunskap

Genom vår tidning *Hemträdgården*, våra trädgårdsrådgivare, föreläsningar och vårt faktabasmaterial sprider vi kunskap om ett hållbart odlande. Våra 11 gröna punkter ligger till grund för det material som nu finns på vår nya hemsida där det under 2022 skapades en mängd artiklar om hållbart odlande. Här

finns artiklar om växtval, jord och kompost, klimatsmarta val, biologisk mångfald, smart vattenanvändning, hur vi kan hushålla med jordens resurser samt flera miljö- och klimatsmarta råd. Även om du är nybörjare eller erfaren trädgårdsägare hittar du en mängd information och inspiration här. Vi bygger på och fortsätter arbetet med att utöka vår kunskapsbank som är en lättillgänglig källa för faktabaserad odlingskunskap med fokus på hållbarhet. I det arbetet ingår även projekt för att bevara och förmedla odlingskunskap till barn och unga.

Genom våra engagerade medlemmar och aktiva lokalföreningar har vi genom bidrag och informationsspridning lättare kunnat engagera fler på regional nivå för att verka för hållbar trädgård och odling. **Trädgård är en naturlig ingång till att väcka miljö- och klimatintresse.**

Hållbarhetsfrågor handlar inte enbart om den orörda naturen.

Genom lokalt odlingsengagemang har man varit aktivt involverad i sin närmiljö, och påverkat den i positiv riktning. Framför allt i stadsnära områden har detta stor effekt för bland annat den biologiska mångfalden. Vi har bland annat genom vårt projekt *Klimatsmart trädgård* arbetat fram information om ett antal insatser som varje trädgårdsägare kan göra för att miljö- och klimatsäkra sin egen trädgård. Detta arbete fortsätter även kommande år. Odlandet är inte bara ett sätt att producera egna grödor utan fyller en funktion i att kunna bidra positivt till den biologiska mångfalden och kolinlagringen. Man odlar inte bara lokalt producerad mat och blommor man odlar även för biodiversiteten, för miljön och för framtiden. ■

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Foto iStock

Barn och unga

Att kunna odla är livsviktig kunskap som riskerar att försvinna. Många barn och unga oroar sig för globala och lokala miljöproblem. Genom att odla får de en större förståelse för naturens kretslopp samtidigt som de får praktiska verktyg för att hantera problem.

Odla unga odlare – ett lärande för livet (OUO) är ett projekt skapat av Riksförbundet Svensk Trädgård med syfte att lära barn och unga att odla i skolmiljö. Projektet och hela vårt arbete med att förmedla kunskap till kommande generationer reviderades och ingår nu i en långsiktig strategi där

målet är att nå ut till så många unga som möjligt med kunskap. Vi beslöt vidare att sänka priset för skolmedlemskapet och möjliggöra för skolorna att vara medlem i en lokalförening. Flera föreningar har gett medlemskap i Odla unga odlare till lokala skolor.

Vi gjorde 2022 en nulägesanalys av projektet Odla unga odlare och arbetade i arbetsgrupper inför förbundets långsiktiga strategi. Under 2022 hade projektet en samarbetspartner, Nelson Garden. Genom medlemskapet i Riksförbundet får skolans pedagoger tillgång till utbildnings- och inspirationsmaterial med konkreta förslag på hur de kan göra odling till en del av undervisningen. De får också ta del av andra resurser, som en särskild facebookgrupp där skolorna kan nätverka och utbyta erfarenheter med varandra och en möjlighet att kontakta närliggande trädgårdsföreningar för kunskapsutbyte, samt våra rådgivare. Uppdateringen av kunskapsmaterialet på vår nya hemsida påbörjades under året.

Drygt 110 skolor över hela landet har varit eller är fortfarande medlemmar i Odla unga odlare. ■

Äpplets dag

Äpplets dag är en landsomfattande temadag, instiftad av Riksförbundet Svensk Trädgård, för att lyfta och hylla det svenska äpplet och våra äppelträd. Dagen uppmärksammas årligen i våra kanaler och ute hos våra lokala trädgårdsföreningar. Vi uppmanar fler föreningar och medlemmar att anordna äppelaktiviteter, planera äppelträd, och fram för allt lära sig mer om hur man sköter sitt äppelträd på bästa sätt.

Vi delar med oss av kunskap kring beskärning och tips på kunnig fruktträdsbeskärare som gått Grönt Kort i fruktträdsbeskärning. Hashtag **#äppletsdag** används flitigt på sociala medier och vi märker av en ökad trafik till våra äppelrelaterade sidor på hemsidan, speciellt under perioden augusti–oktober.

Vår kampanj för att lyfta försäljningen av vår äppelaffisch resulterade i 82 % av den årliga försäljningen av affischer under perioden augusti–oktober. ■

Zonkartan för odlingszoner

Den anrika kartan över Sveriges odlingszoner blev under 2022 digital. Genom att skriva in sitt postnummer eller zooma in kan man nu se direkt på kartan vilken odlingszon en adress. Och då blir det ännu enklare att göra rätt växtval för vedartade växter.

Kartan över odlingszoner ägs av Riksförbundet Svensk Trädgård och visar åtta olika odlingszoner där zon 1 betecknar landets mildaste delar och zon 8 de kärvaste regionerna. Handlar man vedartade växter anges oftast vilken zon växten är avsedd att odlas i. Ju högre zontal som anges på en växt, desto hårdigare

anses den alltså vara vilket underlättar för planering av sin trädgård.

Tidigare har den klassiska zonkartan funnits som bilder eller pdf men lanserades under 2022 som en digital tjänst – och därmed sökbar och klickbar. Digitaliseringen var ett samarbete mellan Riksförbundet Svensk Trädgård

och Blomsterlandet. Riksförbundet Svensk Trädgård äger zonkartan medan Blomsterlandet möjliggjort den digitala utvecklingen. Kartan upprättades ursprungligen för att hjälpa äppelodlare med hårdighetsanvisningar.

→ Läs mer om zonkartan på svensktradgard.se. ■

ORDFÖRANDE HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

2 Samverkan och utveckling tillsammans med föreningarna

Så här utvecklar vi samarbetet med medlemsföreningarna och sprider kunskap och information tillsammans med föreningarna.

Österlens trädgårdssällskap
Foto Mia Gröndahl

Fokus

- Arbeta för att hitta sätt för att integrera den nya hemsidan i det dagliga arbetet.
- Kommunicera det arbete som görs genom FOR och de resultat som uppnås till förbundets föreningar och medlemmar.
- Underlätta för föreningarna att utvecklas i vår gemensamma vision och målbild genom bland annat regionmöten och fullmäktige.
- Marknadsföring/medlemsvärvning för att stödja föreningar.
- Det långsiktiga arbetet med marknadsföring ska inkludera anpassning till lokala föreningars arbete där vi fortsätter arbetet med att nå ut både internt och i externa kanaler.

Medlemmar

ANTAL MEDLEMMAR I FÖRBUNDET.

År 2022 hade förbundet totalt 32 350 medlemmar inklusive familjemedlemmar och dubbla medlemmar. Detta ger 33 mandat till fullmäktige 2023, enligt stadgarnas § 8.

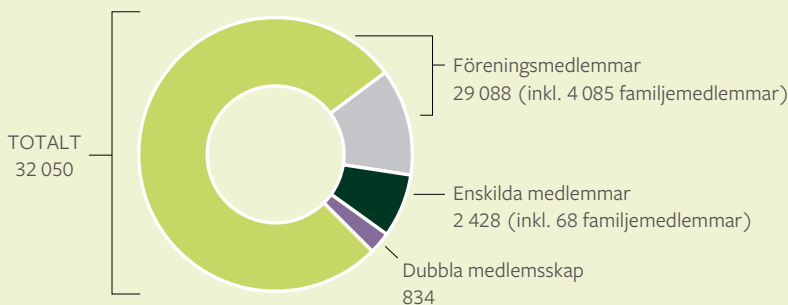
Föreningsanslutna medlemmar var 29 088 medlemmar inklusive

4 085 familjemedlemmar. Enskilda medlemmar var 2 428 med 68 familjemedlemmar. Av dessa var 47 skolor och 172 var anslutna genom 6 olika nätverk. 834 medlemmar var anslutna till mer än en förening. Totalt fanns 150 föreningar, länsförbund och nätverk.

1109

förtroendevalda
i föreningarna

ANTAL MEDLEMMAR

Varje år tappar förbundet cirka 11–12 procent av våra gamla medlemmar under första halvåret som sedan ersätts med nya eller medlemmar som återvänder under året.

MEDLESSERVICE har kontakt med medlemmar och föreningar både genom telefon, e-post och brev. De administrerar förbundets medlemsregister och hjälper medlemmar och föreningar med frågor som rör

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Regionmöte i Falkenberg

REGIONMÖTEN

Efter två års uppehåll kunde vi äntligen komma i gång med regionmöten igen. Två möten hölls under hösten, ett i Sala, där kansliet satt digitalt och ett i Falköping.

Totalt samlades 43 representanter från 25 föreningar som fick information om vad som händer i förbundet och i FOR, samt utbytte idéer och erfarenheter.

medlemskap eller föreningsärenden. Medlemsservice uppdaterar även informationen på hemsidan som rör medlemmar och föreningar och sammanställer underlag till Com.Posten som skickas ut på e-post till alla föreningsstyrelser.

Det är medlemsservice föreningarna kontaktar när man vill ha utskick av gratis tidningar och värvningsmaterial inför lokala arrangemang och även de som tar in uppgifter om föreningarnas årsavgifter och som säkerställer att årsavisering och medlemskort blir korrekta.

Vidare ansvarar de också för en viss del av vår fakturering och underlag, bokföring och utbetalningar till föreningarna. Gåvopaket och värvningspremier packas och skickas från kansliet och alla beställningar från vår webbutik och annan försäljning hanteras via dem.

ARCMEMBER I FÖRENINGARNA.

Vid 2022 års utgång använder 93 procent av föreningarna (125 st.) medlemsregistret ArcMember, i början av året var det 81 procent. Vi har erbjudit personlig hjälp för att komma i gång att använda registret,

haft 6 digitala informationsträffar och utvecklat användarmanualerna.

Arbetsbelastningen på medlemsservice har minskat och föreningsadministratörerna uttrycker att de uppskattar att själva ha översikt över sina medlemmar, kunna ta ut medlemslistor och registrera nya medlemmar, samt skicka e-post genom registret. Återkoppling visar att arbetsbördan även minskat för föreningarna. Föreningarna har i större utsträckning använt ArcMember för att göra e-postutskick till sina medlemmar. Under 2022 gjordes 1 136 st. e-postutskick jämfört med 812 st. 2021, en ökning med 40 procent.

ArcMember fokusområden:

- Förenkla användandet av ArcMember för föreningarna genom att göra manualer och instruktionsvideor mer tillgängliga på den nya hemsidan.
- Erbjuda digitala utbildningsträffar samt support över telefon, mejl och Zoom.
- Med att (i mån av resurser) utveckla nya funktioner i ArcMember som kan förenkla arbetet för föreningarna och Medlemsservice. ■

FÖRSÄKRINGSSKYDD

Våra trädgårdsföreningar har genom Svensk Trädgård ett försäkringsskydd hos Länsförsäkringar och Trygg Hansa.

Försäkringen innehåller i grova drag fyra delar:

1. ansvarsförsäkring
2. förmögenhetsbrottsförsäkring
3. rättsskydd
4. olycksfallsförsäkring.

➔ Läs mer om våra försäkringar på hemsidan.

COM.POSTEN

Informationsbladet vid namn Com.posten skickas till föreningsstyrelserna och innehåller information som berör arbetet i föreningarnas styrelser, praktiska tips, information om bidrag, utbetalning av medlemsavgifter, erbjudanden till föreningen m.m.

➔ Informationen är menad att användas för internt bruk och finns även att läsa på föreningssidorna på hemsidan.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Utmärkelser

KUNGL. PATRIOTISKA SÄLLSKAPETS MEDALJ. Riksförbundet har sedan innan 1945 haft förmånen att föreslå mottagare av Kungl. Patriotiska Sällskapets medaljer för ”odlingsflit och för förtjänster om trädgårdsodling och biodling”.

Medaljerna ges till personer som bidragit till att främja trädgårdskonst, odling eller forskning om trädgård. 2022 års trädgårdsmedaljer delades ut den 20 augusti på Gotland i samband med Riksförbundet Svensk Trädgårds årliga Sommarmöte.

Medaljerna 2022 tilldelades biolog Inger Runeson, Lönashult, landskapsingenjör, Henrik Sjöman, Mörap och landskapsarkitekt, tidigare stadsträdgårdsmästare och parkchef Gunnar Ericson, Lund.

→ För längre beskrivningar av medaljörerna och samtliga motiveringar läs mer på vår hemsida. ■

Henrik Sjöman, Inger Runeson, Gunnar Ericson

Sommarträdgård på Gotland

Aktivitetsbidrag

Föreningar inom Riksförbundet Svensk Trädgård kan varje år söka bidrag till kurs och informationsverksamhet och projekt inom miljövänlig trädgårdsodling. Medlen erhålls, genom FOR, av anslag från Jordbruksverket.

Vissa föreningar har erbjudit digitala föreläsningar och annan verksamhet som de sökt ersättning för. Maxbeloppet som kunde sökas per förening och år för arrangemang var 4 000 kronor och för bidrag till projekt på upp till 20 000 kronor (år 1) och 10 000 kronor (år 2).

→ Läs mer om riktlinjerna för aktivitetsbidrag på hemsidan under föreningens inloggning.

För mindre arrangemang har bidrag betalats ut till följande föreningar 2022:

- Adolfsbergs Trädgårdsförening
- Gislaveds Trädgårdsförening,
- Hägersten-Skärholmens Trädgårdssällskap
- Laholms Trädgårdssällskap
- Ljungby Trädgårdsförening
- Lunds Trädgårdssällskap
- Sjuntorpsbygdens Trädgårdsförening
- Sjöbo Trädgårdsförening
- Sollentuna Trädgårdsgille

Det genomfördes mer än

2000

lokala föreningsarrangemang runt om hela Sverige

- Södra Ölands Trädgårdsvänner
- Sölvesborgs Trädgårdsförening
- Täby-Vallentuna Trädgårdsförening
- Töreboda Trädgårdsförening
- Vårgårda Trädgårdsförening. ■

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

RST:s monter

Carina Holmström och Gunnel Carlson

Nordiska Trädgårdar

Nordiska Trädgårdar är Nordens största trädgårdsmässa. Under trädgårdsmässans fyra dagar träffade vi nya och gamla medlemmar, vi upplyste om vår organisation och delade ut medlemspresent till de som hälsade på i monter.

Totalt fick vi in 87 nya medlemmar. Vi sålde trädgårdskassar, lösnummer av *Hemträdgården* och särtryck. Totalt sålde vi produkter för 10 630 kr. Vi engagerade yngre besökare genom vår barnaktivitet i barnhörnan och informerade om Odlå unga odlare och Tusen Trädgårdar.

På kunskapsscenen uppmärksammade vi det årliga utnämmandet av Svensk Trädgårds eldsjäl, och våra trädgårdsrådgivare höll föredrag om hur trädgården påverkas av extremväder, att gödsla med urin, och beskäring. ■

Arbetshjäl i monter

Styrelseledamot André Strömqvist

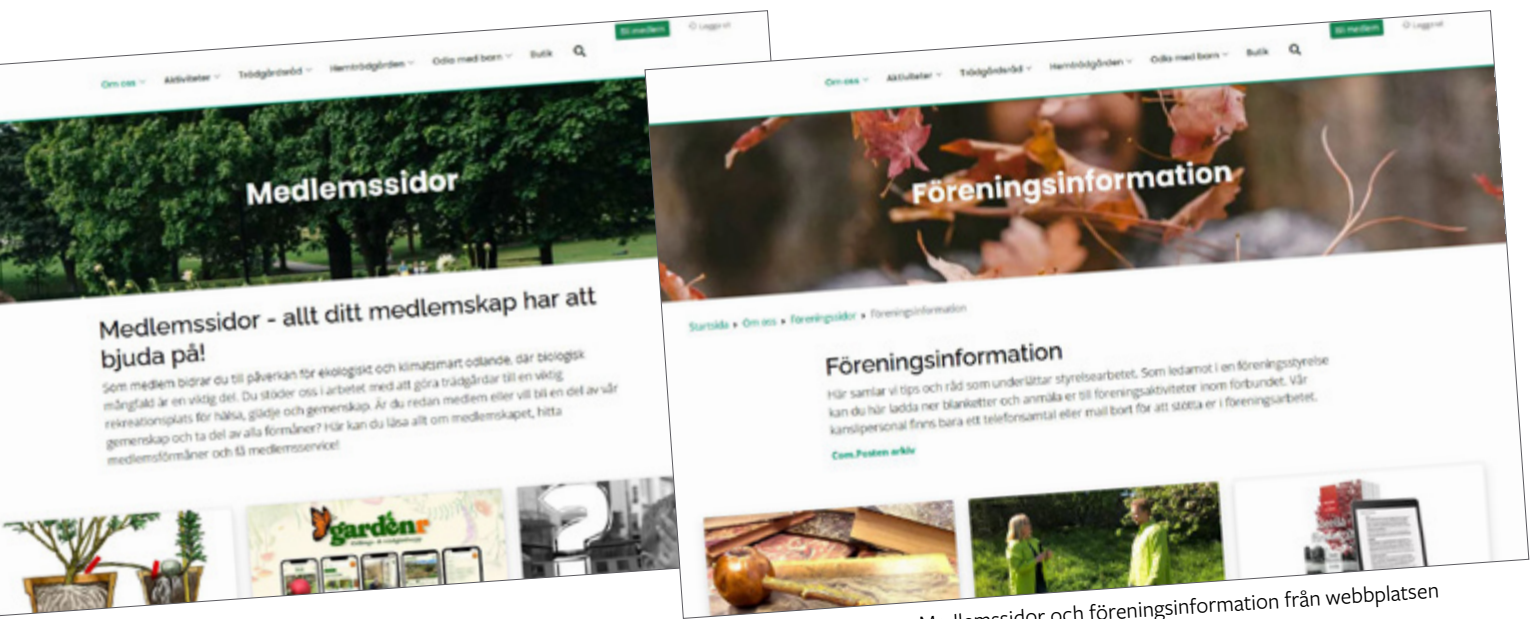
Trädgårdens eldsjäl

I samband med att trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar 2022 öppnade, delades utmärkelsen Trädgårdens eldsjäl ut av Riksförbundet Svensk Trädgård. Utmärkelsen är den trettonde i ordningen att delas ut till en medlem, en "doldis", som entusiastmerar och osjälviskt arbetar för sin förening.

År 2022 var det Carina Holmström i Arnäs Trädgårdsförening som uppmärksammades för sitt engagerade arbete i föreningen.

Trädgårdsjournalisten Gunnel Carlson var med och delade tillsammans med förbundsdirektör Inger Ekrem ut ett diplom som bevis på den ärofyllda utmärkelsen och titeln Trädgårdens eldsjäl. ■

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapsspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Medlemssidor och föreningsinformation från webbplatsen

Vilket lyft med en ny hemsida

Vår gamla hemsida hade funnits i många år och tjänat oss väl. Men som allt annat behövde den uppfylla kraven från modern teknik och tillgänglighet. Så spänningen var stor när den nya hemsidan svensk-tradgard.se lanserades i början av året. Förbundet ville ha en plattform som skulle ge oss utvecklingsmöjligheter för framtida funktioner. Vi tog över Trädgårdsrikets webbplats för lite över två år sedan, och överförde framgångsrikt databaser till den nya webbplatsen. Den mest betydelsefulla och nödvändiga moderniseringsinsatsen var att anpassa funktionerna för mobiltelefonen,

ZONKARTAN I SAMARBETE MED BLOMSTERLANDET

Ökad trafik till hemsidan i samband med lanseringen av den digitala versionen av Zonkartan.

Den digitala Zonkartan är framtagen i samarbete med Blomsterlandet som drifvar

→ zonkartan.se

eftersom majoriteten av trädgårdsentusiaster nuförtiden använder sina telefoner för att googla efter trädgårdsråd och information. Nu har vi en webbplats som fungerar sömlöst på alla plattformar. Vår nya webbplats har även en förnyad sökfunktion, något som vår gamla hemsida saknade helt, navigeringen har också designats om för att göra det enklare att hitta på hemsidan. Tillgänglighet prioriterades i utvecklingsprocessen, vilket gynnade både besökare och kansliet som ska arbeta med sidan.

Databasen för trädgårdar har uppdaterats och heter nu *Besöks-trädgårdar*. Den fick en mindre ansiktslyftning för att passa in i vårt evenemang, *Tusen Trädgårdar*. De gamla registrerade trädgårdarna överfördes till den nya hemsidan. Arrangemanget genererade en mängd besökare till vår hemsida och vi upplevde inga problem med hemsidan trots stort intresse för att hitta trädgårdar att besöka.

Våra trädgårdsföreningar fick under 2022 även tillgång till nya funktioner som ger dem möjlighet

Den nya hemsidan har fått över

1 miljon

sidvisningar under 2022, varav 830 000 unika

att visa upp sin förening och verksamhet mer effektivt. Varje förening uppdaterar sin information själv via inloggning och kan där lägga ut en kort beskrivning om föreningen, kontaktuppgifter och länka vidare till hemsida eller Facebook-sida. Föreningarna kan nu lägga upp bilder på föreningsaktiviteter och evenemang direkt på sin egen sida, som är synliga för alla som letar efter lokala föreningar eller intressanta aktiviteter. Många föreningar har under 2022 lagt upp sina evenemang och når ut till både gamla och blivande medlemmar.

Evenemangskalendern kan även länkas till våra sociala mediekanalet för att nå ut med information om de många aktiviteter föreningarna

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

WEBBUTIK

Vår webbshop är förutom en plattform för försäljning även ett skyltfönster för våra produkter och förenklar hanteringen av såväl betalning som bokföring. Vi använder Quickbutik, Sveriges snabbast växande e-handelsplattform som erbjuder en komplett butik med olika betalningslösningar och har ett avtal med Klarna checkout Global för betalningslösningar.

År 2022 var hela 15 561 personer inom butiken, en

ökning med 3 000 från förra året. Vi omsatte över 179 000 fördelade på 700 beställningar, en dubblering från förra året.

Förutom våra egna produkter där vi även har sålt gåvomedlemskap och presentkort. Vi säljer även boken om invasiva växter för FOR:s räkning och har gjort ett test med att sälja en extern bok i webbutiken.

Precis som förra året var den produkt som sålde mest särtrycket *Växtbiologi*.

Särtrycket Växtbiologi

FÖRSÄLJNING

1. Växtbiologi särtryck	233
2. Växter för torra lägen särtryck	132
3. Lär känna jorden särtryck	108
4. Äppelaffisch	78

MEST BESÖKTA SIDORNA

under 2022 berör främst Tusen Trädgårdar och Zonkartan:

1

/besokstradgardar/

2

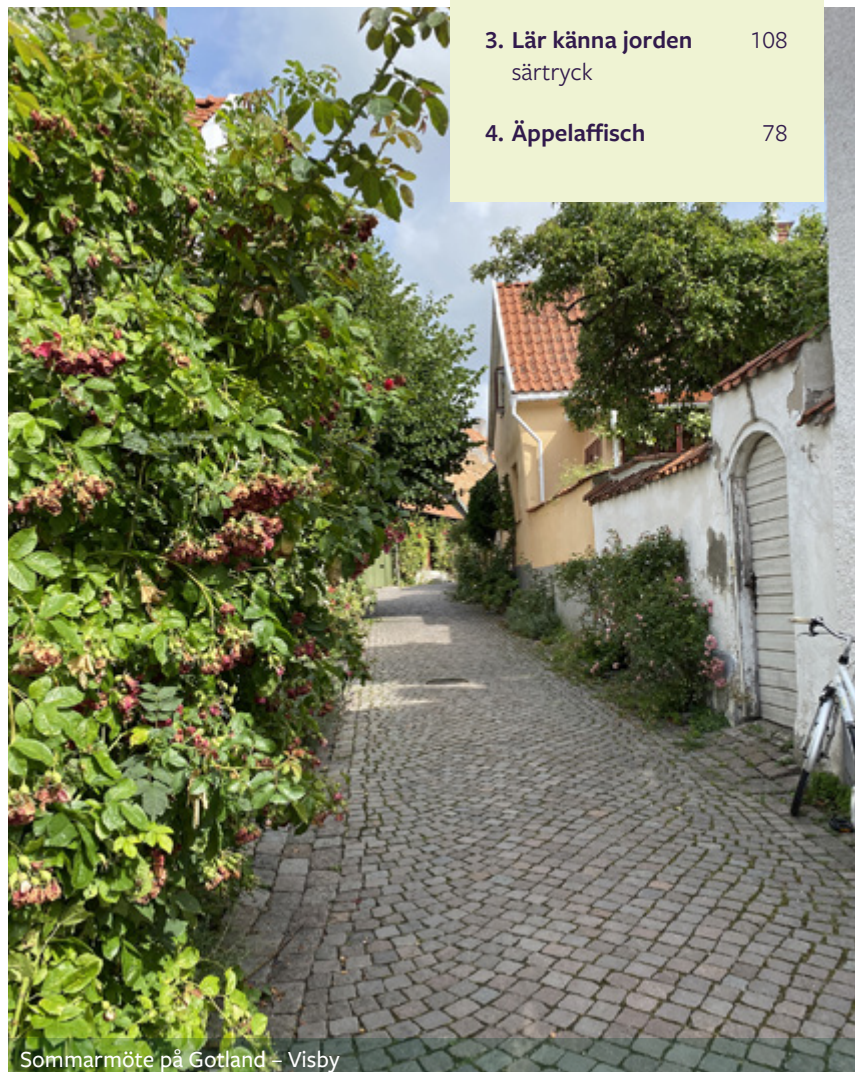
/tradgardsrad/zonkartan/
digitala-zonkartan/

3

/aktiviteter/tusen-tradgardar/

erbjuder. Tillsammans bidrar vi till att sprida kunskap och hållbar odling och föreningsaktiviteter.

Även medlemmarna kan lätt hitta medlemsförmåner, svar på frågor som gäller medlemskapet och trädgårdskunskap. Även tidningen finns att läsa digitalt för inloggade medlemmar. En viktig del av vår hemsida är allt kunskap som finns om hållbar trädgård och för att odla med barn. ■

Sommarmöte på Gotland – Visby

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapsspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Sommarmötet 2022

Gotlands trädgårdssällskap var värd för ett väl utfört sommarmöte, som till antligen kunde genomföras efter två års resestopp. På lördagsmorgonen avgick bussar i tre olika riktningar från Visby för att vi deltagare skulle kunna besöka trädgårdar, beundra växter och låta oss inspireras av trädgårdsfinurligheter, kluriga lösningar och estetiskt

tilltalande planteringar under en hel dag. Bussarna tog oss genom Gotlands landskap mellan de olika trädgårdarna, ibland med små avstickare som berikade resan. På lördagskvällen hölls en middag med medaljutdelning. Middagen följdes av ett föredrag med bildvisning av välkända Tina-Marie Qwiberg, dokumentärfilmare och

författare till böcker om natur och miljö. Det var en uppmaning till oss om att våra trädgårdar är viktiga för miljön och den biologiska mångfalden. På söndagen följde en rundvandring i trädgårdar i Visby eller guideade turer i Hansastaden Visby, beroende på vad man valt. Sommarmötet avslutades med en gemensam lunch. ■

Föredrag med Tina-Marie Qwiberg. Foto Anna-Karin Fallheden

Trädgårdsrum hos Camilla Kneckta och Staffan Gottberg

Aktiviteter i föreningarna

Under 2022 genomfördes minst 2 000 unika aktiviteter i förbundets trädgårdsföreningar, allt från trädgårdsvandringar till kompostkurser. Trädgårdsföreningarna bidrar till gemenskap och kunskap där lika-sinnade träffas för att inspireras och dela sin passion för trädgård.

En av de vanligaste aktiviteterna inom lokala trädgårdsföreningar är *trädgårdsvandringar*, där medlemmarna besöker olika trädgårdar, lär sig om olika växter och annan trädgårdskunskap. Förutom trädgårdsbesök anordnar många föreningar också resor, föreläsningar och workshops om ett brett spektrum av trädgårdsämnen, från växtförökning till landskapsdesign.

En annan populär aktivitet inom lokala trädgårdssällskap är *växtbyten*. Medlemmar tar med sig växter från sina egna trädgårdar för att byta med andra. På samma sätt erbjuder fröbyten en chans att byta frön och prova nya växtsorter.

Sammanfattningsvis är det en imponerande mängd föreningsaktiviteter både mångsidiga och viktiga.

Oavsett om du är en erfaren trädgårdsmästare eller precis har börjat, erbjuder våra föreningar en rad aktiviteter som kan inspirera dig, utveckla ditt intresse samt hjälpa dig knyta kontakt med andra som delar din passion för trädgård. Från trädgårds promenader till kompostkurser, det finns något för alla. ■

VOLONTÄRARBETE

Många lokala trädgårdssällskap engagerar sig också ofta i volontärarbete på orten. Detta kan ta många former, från att underhålla offentliga trädgårdar till att arbeta med lokala skolor för att lära barn om trädgårds-skötsel.

Genom att ge tillbaka till sina samhällen hjälper medlemmar av trädgårdsföreningar till att främja fördelarna med odling och främja en större uppskattning för hållbarhet och den biologiska mångfalden.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Zontrötsarna. Foto Olga Andersson

Växtmarknad

Jämjö trädgårdsförening, kransbindning. Foto Mia Björk

Värnamo trädgårdsförening, blombindning
Foto Ingela Hägg

Trädgårdsbesök i Dahliaträdgården, Enskede

Ämåls trädgårdsförening, äpplemust

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapsspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Umeå trädgårdssällskap. Foto Therese Forsberg

Kalmar trädgårdsförening, rosenträdgården. Foto Ingrid Holm

Hallands trädgårdssällskap. Foto Birgitta Cronvall

Gullevis trädgård Bräkne-Hobys trädgårdsförening

Umeå trädgårdssällskap

Växtförsäljning Kräcklingbo, Gotland

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Utveckling av organisationen – internt arbete

3

Förbundet ska vara ett stöd för våra trädgårdsföreningar, synliggöra förbundets arbete utåt samt verka för en god, hållbar arbetsplats för anställda.

Riksförbundets strategi 2023–2033

Arbetet påbörjades december 2021 där kansli och styrelse arbetade fram ett förslag till fullmäktige 2022. Här presenterades idén om en långsiktig strategi och alla ledamöter fick diskutera vår vision och vilka områden förbundet ska fokusera på. Fullmäktige gav sedan styrelsen formellt i uppdrag att utforma en strategi för 2023–2033. Fyra arbetsgrupper bestående av styrelse och kansli bildades. Dessa fokuserade på verksamhetsområdena: *Barn och unga, föreningsliv, kunskap och ekonomi*. Grupperna träffades digitalt och analyserade verksamhetsområdena utifrån: förbundets uppdrag, vart vi är idag, vad är vår vision är, vilka våra mål för området är, vilka förutsättningar vi har och hur vi ska gå till väga för att nå våra mål.

Medlemmarna uppmanades i Hemträdgården att skicka in svar på: 1, Vad är Svensk Trädgård för dig? Vilka värden tycker du att förbundet står för? Vad betyder förbundet för dig? Och 2, Om du fick drömma fritt, vad vill du att förbundet ska vara om tio år? Vad har vi åstadkommit? Allt detta ligger till grund för vår nya strategi. Genom att tydliggöra förbundets vision och strategi kommer vi kunna arbeta mer långsiktigt och fokuserat för att uppnå våra mål.

Fokus

- Kort och långsiktig strategi. Vi har formulerat en hållbar strategi. Genom att tydliggöra förbundets vision och strategi kan vi arbeta mer långsiktigt och fokuserat för att uppnå våra mål.
- Arbeta för planer för att på sikt stärka förbundets soliditet.
- Uppmuntra och introducera våra föreningar i att använda hemsidan i sitt eget arbete.
- Vidareutbilda personalen i funktioner på hemsidan och integrera detta i det dagliga arbetet.
- Se över rutiner och användandet av ArcMember internt för kostnads- och tidsbesparingar samt prioritera utvecklingar som gynnar förbundet och föreningarna.

November 2022 sammanställde arbetsgruppernas sitt arbete, diskuterade slogan, hur vi ska arbeta utifrån strategin framöver och hur det nya temarådet ska arbeta.

→ Karina Brozanic, Sanna Friberg och Jenny Svensgård ingick i styrgruppen för processen att ta fram en strategi för 2023–2033 som finns på vår hemsida. ■

Digitala mötesrum

Förbundet har erbjudit digitala mötesrum till alla föreningar som önskat det och många har valt att fortsätta med digitala årsmöten och föreläsningar under året. Vi har även haft digitala kurser för föreningarna kring vårt medlemsregister och även fullmäktige kunde följas digitalt. Kansli och styrelse har integrerat digitala möten i sitt arbete. ■

90-konto, styrdokument och Givas kvalitetskod

Förbundet arbetar kontinuerligt med att utveckla kvaliteten i förbundets arbete, säkra intern kontroll och styrning samt stödja utvärdering av effekter av projekt, insatser eller verksamheter.

→ Förbundets samling av policies finns att läsa på hemsidan.

Förbundet har 90-konto, kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Styrdokumenten visar på hur Riksförbundet ska drivas och vilka mål verksamheten ska ha. Dessa ska utvärderas varje år och justeras vid behov. Giva verkar för etisk och professionell insamling. Riksförbundet Svensk Trädgård följer Givas kvalitetskod och övriga rekommendationer för insamlingsorganisationer. ■

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärande	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

4 Samhällsnytta och påverkansarbete

Vårt arbete i och genom Fritidsodlingens Riksorganisation, FOR

FOR är en paraplyorganisation för ideella organisationer med huvudsaklig inriktning mot fritidsodling. Organisationen bildades år 1989 av Riksförbundet Svensk Trädgård, Koloniträdgårdsförbundet och Sveriges Trädgårdsamatörer. FOR har i dag 19 medlemsorganisationer/föreningar.

I FOR:s styrelse har RST två platser. Under 2022 var Inger Ekrem FOR:s ordförande och avgående styrelseledamot Ingrid Åkesson var RST andra representant. Båda arbetade aktivt för RST och inom olika projekt och påverkansarbete genom FOR. → Läs mer på FOR:s hemsida for.se.

Sedan 2002 är vi genom FOR medarrangör av mässan Nordiska Trädgårdar på Stockholmsmässan i Älvsjö, som är den ledande publikmässan i Norden inom

Fokus

- RST främjar fritidsodlingen och verka för allmän förbättring av trädgårdskulturen och boendemiljön samt verka för ekologisk odling.
- RST arbetar för att alla trädgårdsägare ska kunna göra miljö- och klimatsmarta val i sina trädgårdar samt verka för hållbar odling.
- Detta gör vi bland annat tillsammans med våra systerorganisationer inom Fritidsodlingens Riksorganisation, FOR.
- Vi framhåller trädgårdens och hortikulturens betydelse för hela samhällets utveckling. Elitplantstationen, E-planta och POM (Programmet för odlad mångfald).

trädgårdssektorn. FOR:s avtal med Nordiska Trädgårdar garanterar att våra medlemmars rabatt på entrébiljetten är den högsta som kan erbjudas.

Genom FOR från Jordbruksverket fick förbundet 768 497 kronor som informations stöd till medverkan på Nordiska Trädgårdar, utgivning av *Hemträdgården* och som stöd till rådgivningsverksamhet och föredrag. En del av bidraget öronmärks för förbundets föreningar.

ELITPLANTSTATIONEN, E-PLANTA OCH POM. Som en av stiftarna medverkar Riksförbundet Svensk Trädgård i Elitplantstationens styrelse representant för förbundet har 2022 varit Inger Palmstierna som rapporterar till styrelsen. Vi medverkar även i programgruppen för plantskoleväxter för att fortsatt främja utvecklingen av hållbart och friskt växtmaterial. Vidare medverkar vi i samarbetet kring urval av gamla kulturväxter framtagna inom POM (Programmet för odlad mångfald). ■

FRITIDSODLINGEN I SVERIGE

TRÄDGÅRDSSKÖTSEL ÄR DEN VANLIGASTE FRITIDSSYSSLSÄTTNINGEN UTOMHUS EFTER PROMENADER

71% AV SVERIGES BEFOLKNING I ÅLDERN 16-84 HAR ÄGNAT SIG ÅT TRÄDGÅRDSARBETE NÅGON GÅNG UNDER ÅRET

DET FINNS 2,6 MILJONER TRÄDGÅRDAR I SVERIGE

TOTALA TRÄDGÅRDSAREALEN: **320 000 HEKTAR** (MOTSVARAR HELA BLEKINGES YTA)

70% AV SVERIGES INVÄNARE HAR MÖJLIGHET ATT ODLA UTOMHUS

HÄR FINNS TRÄDGÅRDARNA: TÄTOR, LANDSBYGD

FOR FRITIDSODLINGENS RIKSORGANISATION

FOR är fritidsodlarnas röst i samhället. Fritidsodlingens Riksorganisation (FOR) är en samarbetsorganisation för ideella odlarorganisationer med mer än 70 000 medlemmar och arbetar för att tillvarata alla fritidsodlarnas intressen.

TRÄDGÅRDSFÖRENINGAR
FOR ger trädgårdsgårdning till allmänheten. Förmedlar ny kunskap till allmänheten genom medlemmsmöten, föreläsningar och sociala medier.

LÄM HJÄLLEN FÖRENING I SVERIGE
FOR arbetar för att utveckla kunskapen inom odling tillsammans med svenska universitet. FOR medverkar i forskningsprojekt och vetenskapliga rapporter på Sveriges Lantbruksuniversitet och Jordbruksverket.

LÄM HJÄLLEN SAMHÄLLET I FRITIDSODLING
Följ, förklara och förmedla information för myndigheter till fridsodlarna. Informera myndigheter om aktuella frågor som fritidsodlingen. Bevakar hemsidorna och sociala medier.

REKREATION • SOCIAL SAMVARO • ODLING AV EGNA PRODUKTER • FOLKHÄLSA

DETTA ODLAS

130 000 TON TRÄDGÅRDS-PRODUKTER
Vanligaste växter som odlas för husbehov är vinbär, rabarber och äpple.

Produktionspotentialen är dock hela 700 000 ton årliga grödor. En betydande reserverkapacitet för livsmedelsproduktionen i en krisituation.

Vanligaste växter som odlas för husbehov är vinbär, rabarber och äpple.

Produktionspotentialen är dock hela 700 000 ton årliga grödor. En betydande reserverkapacitet för livsmedelsproduktionen i en krisituation.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Detta är RST

Riksförbundet Svensk Trädgård är en ideell organisation med medlemmar i trädgårdsföreningar över hela landet. Våra nära 150 föreningar och nätverk finns från Lappmarken i norr till Skurup-Söderslätt i söder. Förbundet har också enskilt anslutna medlemmar.

Förbundet är en mötesplats för alla trädgårdsintresserade och vi främjar trädgårdskultur och ett lustfyllt odlande. Vi arbetar med att förmedla och sprida kunskap om odling och trädgård till våra medlemmar, föreningar och allmänhet och för att trädgårdskunskaper bevaras och förs vidare.

Riksförbundet Svensk Trädgård verkar för ett hållbart, hänsynsfullt odlande och uppfyllande av de nationella miljömålen.

Våra fokusområden är:

- begränsa klimatpåverkan
- ett rikt växt- och djurliv
- ett rikt odlingslandskap
- god bebyggd miljö
- ingen övergödning
- giftfri miljö.

Vi sprider kunskap om miljövänlig och resurssnål odling och bevakar fritidsodlarnas konsumentintressen och fångar upp nytt inom forskning och försöksodling.

Riksförbundet Svensk Trädgård bildades år 1900. I ändamålsparagrafen i våra stadgar finns att läsa:

”Riksförbundet Svensk Trädgård är en ideell organisation – religiöst och partipolitiskt obunden. Det har sitt säte där förbundskansliet är beläget. Förbundet ska vara en huvudorganisation för trädgårdsföreningar och deras regionala sammanslutningar, men även finnas för enskilda personer. Förbundets ändamål är att främja den fritidsmässiga trädgårdsodlingen, verka för en allmän förbättring av trädgårdskulturen, boendemiljön, samt främjande av ekologisk odling. Förbundet vill väcka intresse för samt bevara odlingskunskaperna över generationerna. Förbundet ska ge stöd och sprida kunskap via rådgivning och utgivning av tidskrifter och andra medier. Utifrån aktuell

Inger Ekrem i cirkeln som representerar FN:s globala mål för hållbar utveckling. Foto Anna-Karin Fallheden

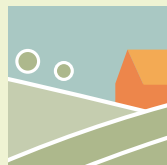
kunskap och interna utredningar ska förbundet rikta initiativ till myndigheter, företag och andra organisationer, för att vidareutveckla och förbättra fritidsodlingens villkor i landet. Förbundet ska även främja samarbetet med alla organisationer och föreningar som verkar för fritidsodlingens utveckling.” ■

Begränsad klimatpåverkan

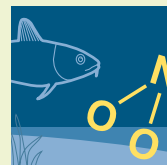
Ett rikt växt- och djurliv

Ett rikt odlingslandskap

God bebyggd miljö

Ingen övergödning

Giftfri miljö

Illustratör Tobias Flygar

ORDFÖRANDEN HAR ORDET	ORGANISATION	2022 ETT FRAMGÅNGSÅR	DETTA ÄR RST	FÖRTROENDEVALDA
Kunskapspridning och kulturbärare	Samverkan och utveckling	Utveckling av organisationen	Samhällsnytta och påverkansarbete	

Förtroendevalda

Ordförande
KARINA BROZINIC
Malmö

Omvald 2020 för två år
Digital utveckling, *Hemträdgården*

Vice ordförande
CATHARINA K. LEXÉN
Göteborg

Omvald 2021 för två år
It- och teknikfrågor

Ledamot
THERESE FORSBERG
Umeå

Omvald 2021 för två år
Ekonomi och zonkartan

Ledamot
ANDREAS ANDERSSON
Tollarp

Omvald 2021 för två år
Barn- och skolträdgårdar

Ledamot
ANDRÉ STRÖMQVIST
Falun

Nyvald 2020 för två år
Redaktionsråd *Hemträdgården*

Ledamot
HELENA KARLÉN
Lomma

Nyvald 2022 för två år
Kunskap, rådgivningsfrågor och FOR

Ledamot
GERTRUD LARSSON
Olofström

Nyvald 2022 för två år.
Föreningssamverkan

Ledamot
JENNY SVENSGÅRD
Lidhult

Nyvald 2022 för två år
Ekonomiska frågor, framtidsgruppen

Ledamot
ÅSA WENNSTRÖM
Uppsala

Nyvald 2022 för två år
Förenings- och medlemsfrågor

Trädgårdsrum hos Camilla Kneckta och Staffan Gottberg

RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD